

Příručka pro asepsi zařízení A-dec

Úvod

Společnost A-dec dělá vše pro to, aby poskytovala řádné pokyny pro aseptické postupy na základě těchto cílů:

- Podporovat stomatologické odborníky, aby prováděli nejmodernější asepsi stomatologického vybavení.
- Rozvíjet důvěru zdravotníků a pacientů v realistické, účinné a ekonomické metody asepsy stomatologického vybavení.
- Pomáhat zdravotníkům ochránit jejich investice do stomatologického vybavení.

Společnost A-dec soustavně posuzuje aseptické postupy a produkty, aby mohla poskytovat informace, které jsou v souladu s těmito vytyčenými cíli.

Připomínky či dotazy pište, volejte nebo zasílejte e-mailem:

Odborníci na kontrolu infekcí
A-dec Inc.
2601 Crestview Drive
Newberg, OR 97132 USA
1.800.547.1883
InfectionControlSpecialist@a-dec.com

Další informace o kontrole dentálních infekcí obdržíte od Organizace pro bezpečné a aseptické postupy (OSAP):

OSAP
PO Box 6297
Annapolis, MD 21401, USA
1.800.298.6727
www.osap.org

Ošetření povrchů

„Jakou povrchovou dezinfekci mám používat?“ V ideálním případě by na tuto otázku existovala jednoduchá odpověď. Vzhledem k velkému množství různých požadavků na kontrolu infekcí a ke zvýšeným obavám o poškození stomatologického vybavení však takovou odpověď nelze poskytnout. Žádné materiály používané na výrobu stomatologického vybavení nejsou odolné vůči všem chemickým látkám, některé materiály jsou však celkově odolnější než jiné.

A-dec ve svých produktových řadách využívá nejodolnější dostupné materiály vůči chemikáliím, ve stomatologických ordinacích však dosud slouží mnoho souprav, které byly vyrobeny dlouho předtím, než začala být věnována zvýšená pozornost kontrole infekcí. Staršímu vybavení je zapotřebí věnovat ještě větší promyšlenou péči, aby se předešlo předčasnému poškození.

Neexistují žádné materiály na výrobu stomatologického vybavení, které by odolaly všem chemickým látkám, a zároveň nelze považovat žádnou chemickou látku za naprosto neškodnou vůči stomatologickému zařízení. Při dlouhodobém používání mohou vybavení poškodit i povrchově aktivní dezinfekční chemické látky, které byly v dřívějších *Návodech na použití A-dec* označeny jako „nejméně škodlivé“.

Kromě mnoha různých chemických látek určených pro povrchovou dezinfekci stomatologové používají celou řadu metod, aby zamezili povrchové kontaminaci. Tyto metody mohou buď zkrátit, nebo prodloužit životnost stomatologického vybavení. V některých stomatologických ordinacích se například hojně používají různé chemické dezinfekční látky, které mohou být zbytečné, a navíc jsou drahé a mohou poškodit vybavení. V jiných stomatologických ordinacích se pracuje s bariérami a dalšími pomůckami pro jednorázové použití, které výrazně snižují častou nutnost chemického ošetření a prodlužují životnost vybavení.

Kromě povrchově aktivních dezinfekčních prostředků přispívá k poškození stomatologického vybavení celá řada dalších faktorů. Mazadla násadců, rezidua síry v latexových rukavicích, chemické sterilizační prostředky, teplo, vlhkost, čisticí chemické látky, aplikátory čisticích a dezinfekčních chemických látek, ultrafialové světlo, materiály na stomatologické ošetření a voda s vysokým obsahem minerálních látek - to jsou jen některé faktory spojené s poškozením stomatologického vybavení.

Povrchové ošetření je termín, kterým v A-dec označujeme souhrnné používání produktů a metod pro řešení otázek asepsy vybavení. Díky správným technikám povrchového ošetření lze zajistit účinnou kontrolu infekcí a ochranu stomatologického vybavení před předčasným poškozením. Otázka by neměla znít jen: „Jakou povrchovou dezinfekci mám používat?“ Měla by spíše znít takto: „Jak mám nejlépe ošetřovat povrchy na stomatologickém zařízení?“

BIOLOGICKÉ NEBEZPEČÍ Riziko nákazy ze stomatologických nástrojů může mít za následek životu nebezpečné onemocnění pro pacienty i zdravotnický personál. Používejte vhodná preventivní opatření včetně vybavení osobní ochrany (PPE; Personal Protective Equipment), ochranných bariér, dezinfekčních prostředků a sterilizace, abyste co nejvíce snížili riziko nákazy.

Protokol ošetření povrchů

Toto je protokol ošetření povrchů, který společnost A-dec doporučuje s ohledem na výše uvedené skutečnosti:

1. Tepelně sterilizujte všechny předměty, které se dostanou do dutiny ústní (nebo použijte ekvivalentní materiál pro jednorázové použití). K produktům společnosti A-dec a jiných výrobců, které jsou určeny pro použití uvnitř dutiny ústní, mimo jiné patří: (Do této kategorie spadá i řada dalších předmětů, které se nacházejí ve stomatologické ordinaci).
 - Vysokorychlostní násadce *
 - Nástavce *
 - Vysoušeče zubů
 - Koncovky odsávačů velkého objemu (HVE) a odsávaček slin (SE)
 - Koncovky pistolí

- Intraorální kamery **
- Ultrazvukové odstraňovače zubního kamene
- Vytvrzovací dentální lampy ***

* I když se vrtáčky v ústní dutině nepoužívají, používají se na nástavcích a musí být předem vyčištěné a sterilizované teplem.

** Na intraorální kameru se používají ochranné kryty; nesterilizujte ji.

*** Odejměte a vysterylizujte pouze světlovod.

2. Označte a ošetřete *dotykové a přenosové povrchy* a snižte jejich počet v zubní ordinaci.

Dotykové povrchy jsou kontaktní plochy, které vyžadují kontakt a stávají se potenciálními ohnisky křížové kontaminace při stomatologických úkonech. Klíčový význam zde má slovo *vyžadují*. Ve stomatologické ordinaci se lze dotýkat mnoha povrchů, ale jen některé dotyk přímo vyžadují. Například stomatologická svítidla se obvykle při většině procedur nastavují do nové polohy (a tudíž je nutné se jich dotýkat). Jestliže se během nastavení dotýkáme pouze rukojeti svítidla, a nikoli krytu, otočného ramena či jiných částí, výsledkem je snížení počtu dotykových ploch.

Vypínač svítidla lze také ovládat předloktím a tím se vyvarovat zbytečného dotyku. *Přenosové povrchy* jsou kontaminovány kontaktem s nástroji a dalšími předměty. Mezi příklady přenosových povrchů patří držáky násadců a nástrojové odkládací stolky. Promyšlené uspořádání ordinace a ukázněné postupy během ošetření přispívají ke snížení počtu přenosových povrchů v zubní ordinaci.

3. Používejte bariéry (kryty) na všechny dotykové a přenosové povrchy (pokud se povrch nenachází na předmětu, jenž se dostane do dutiny ústní; tyto předměty je nutné tepelně sterilizovat nebo zlikvidovat). Po ošetření každého pacienta vyměňujte ochranné bariéry. Používejte bariéry z nepromokavého materiálu. Dbejte, aby při odstranění kontaminovaného krytu nedošlo ke křížové kontaminaci.
4. Povrchově aktivní dezinfekční látky používejte na dotykové a přenosové povrchy pouze mezi jednotlivými ošetřeními pacientů a jednou na konci každého klinického dne, jestliže zjevně došlo k poškození ochranných bariér. Vždy dodržujte pokyny uvedené na obalu povrchově aktivních dezinfekčních prostředků, včetně doporučené doby působení.
5. Na všechny ostříkované povrchy *používejte jemné čisticí prostředky*. Mezi *ostříkované povrchy* (též někdy nazývané *aerosolové povrchy*) patří všechny provozní povrchy, které nejsou dotykové ani přenosové a nejsou součástí předmětů, používaných uvnitř ústní dutiny. Na ostříkované povrchy používejte povrchově aktivní dezinfekční prostředek pouze v případě zjevné kontaminace. Všechny ostříkované povrchy každý den očistěte jemným čisticím roztokem. Nepoužívejte abrazivní čističe, kartáče nebo drátěnky. Vlhké povrchy vždy otřete hadříkem, který nepouští vlákna.

Ostříkovaných povrchů by se měly dotýkat pouze osoby, které mají při čištění ochranné pracovní rukavice.

POZNÁMKA Při čisticích postupech nepoužívejte latexové rukavice. Pracovní rukavice by měly být vyrobené z nitrilové pryže. Při všech čisticích a dezinfekčních postupech používejte rukavice odolné proti protržení a chemickým látkám.

6. Používejte ochranné potahy na opěrku hlavy.

Seřizovací knoflík nebo páčka na zadní části opěrky hlavy je dotykový povrch. Během ošetření může být nutné seřízení polohy opěrky, a proto musí být překryta ochrannou bariérou. Ochranný potah opěrky také chrání před různými vlasovými přípravky, které pacienti používají. Tyto přípravky by mohly poškodit čalounění opěrky.

Ochranný potah opěrky vyměňujte po každé návštěvě pacienta. Při odstraňování kontaminované ochranné bariéry postupujte opatrně.

7. Snažte se co nejméně používat povrchově aktivní chemické látky na vinylové čalounění. Povrchově aktivní chemické látky používejte na vinylové čalounění mezi ošetřením jednotlivých pacientů pouze v případě, že dojde k poškození ochranných bariér.

Čištění a ochranné bariéry používejte jako primární prostředek aseptického ošetření čalouněných povrchů stomatologického křesla. Pokud máte obavy, že by mohlo dojít ke křížové kontaminaci, nespolehejte se na chemické látky a raději používejte ochranné potahy na čalounění. Ochranné potahy výrazně prodlužují životnost čalounění stomatologického křesla. Jestliže ochranné potahy používáte proti šíření infekce, musíte je vyměnit po ošetření každého pacienta. Nepoužívejte běžně prodávané čističe čalounění, které nejsou určeny speciálně pro zubařská křesla (například prostředky na nábytek či interiér automobilu).

Čištění

Při dodržování doporučeného protokolu ošetření povrchů se více soustřeďte na čištění povrchů, které nejsou ohnisky křížové kontaminace. Používejte roztok jemného, neiontového čisticího prostředku a vody nebo volně prodejné čističe, které neobsahují alkohol, bělidla či čpavek. Mycí prostředky na nádobí jsou obvykle neiontové.

Vzhledem k tomu, že tvrdost vody bývá v jednotlivých lokalitách různá, měli byste experimentovat, abyste zjistili nejlepší poměr saponátu a vody. Smíchejte přiměřené množství saponátu, které umožňuje dobré vyčištění a nezanechává na povrchu mýdlový povlak. Nikdy nepoužívejte abrazivní čisticí prostředky, drátěnky nebo jiná čisticí prostředky, která by mohla poškrábat či jinak trvale poškodit povrchy stomatologického vybavení. Při používání výrobků z recyklovaného papíru, například papírových utěrek, dbejte zvýšené opatrnosti, protože mohou být příliš drsné a způsobit poškrábání povrchu.

Čištění a údržba rozvodu vody

Pokyny pro správné čištění a údržbu rozvodu vody v dentální jednotce najdete v publikaci *Instrukce k použití systém uzavřeného okruhu vody A-dec*, číslo součástky 86.0609.00.

